

A Tanács következtetései a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés európai partnerségéről

(2009/C 18/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE az Európai Kutatási Térség (EKT) megvalósításának általános keretére és főként a Bizottság 2007. április 4-i zöld könyvére ⁽¹⁾, a 2007. december 14-i Európai Tanács elnökségi következtetéseire, valamint az Európai Kutatási Térség teljes megvalósításához vezető „ljubljanai folyamat” elindításáról szóló, 2008. május 30-i tanácsi következtetésekre ⁽²⁾, amelyek az EKT nyitását a világ felé az ezen területen kiemelt öt kezdeményezés egyikeként azonosították, és UTALVA az Európai Kutatási Térség 2020-as jövőképe (2008. december 2.) ⁽³⁾;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a globalizálódás gyors üteme új lehetőségeket kínál arra, hogy fokozzuk a tudományos kiválóságot és elérjük a fenntartható fejlődésre vonatkozó célkitűzéseket, valamint azt, hogy a jelentős globális kihívások (ideértve a már azonosított kihívásokat, például az éghajlatváltozást, a szegénységet, a fertőző betegségeket, az energiakockázatokat, a víz- és élelmiszerellátást, a lakosság biztonságát, a biológiai sokféleség megőrzését, a hálózatok biztonságát és a digitális szakadékot, valamint az esetlegesen felmerülő egyéb kihívásokat) megválaszolása érdekében világszinten meg kell erősíteni a tudományos és technológiai együttműködést;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a hetedik kutatási és technológiafejlesztési keretprogram (hetedik keretprogram) lehetővé teszi harmadik országok részvételét és több olyan új eszközt is tartalmaz, amelyek célja a nemzetközi együttműködés ösztönzése;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a tudományos és technológiai együttműködés terén nagyszámú két-, illetve többoldalú megállapodás van hatályban az Európai Közösségek és harmadik országok, valamint a tagállamok és harmadik országok között, valamint TEKINTETTEL ARRA, hogy jelenleg nincs olyan európai szintű stratégia, amely lehetővé tenné a különböző megállapodások keretében folytatott tevékenységekre vonatkozó megfelelő információk cseréjét, vagy adott esetben biztosítaná a tevékenységek megfelelő szintű koordinációját;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy Európa az „EKT 2020-as jövőképében” azt a célt tűzte maga elé, hogy legfontosabb partnereivel és a releváns nemzetközi fórumokon a tudomány és a technológia területére vonatkozóan konzisztens hangot képviselhesen;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködési tevékenységeknek a kölcsönösségre, az egyenlő bánásmódra és a kölcsönös előnyökre irányuló elveken és gyakorlatokon, valamint a szellemi tulajdonjog megfelelő védelmén kell alapulniuk;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek alapvető szerepet játszanak az ismeretek fejlesztésében, megosztásában és terjesztésében szerte a világon, és kiemelt eszközt jelentek a kutatók mobilitásának és az agykörforgásnak az előmozdításában,

1. AZON A VÉLEMÉNYEN VAN, hogy az Európai Unió általános céljainak elérése megkönnyíthető úgy, ha a harmadik országokkal folytatott tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek megfelelő összehangolásához stratégiai keretet dolgoznak ki, és ennek során a tudományos és gazdasági fejlettség szintje, valamint az adott ország ágazati jellemzői alapján megállapítják a különböző prioritásokat;
2. ÜDVÖZLI a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés európai stratégiai keretéről szóló bizottsági közleményt ⁽⁴⁾, amely különösen arra kíván választ adni, miként lehetne megerősíteni az Európai Unió tudományos és technológiai alapjait, hogyan lehetne növelni az európai ipar versenyképességét, és milyen módon lehetne hozzájárulni a globális kérdések kezeléséhez a „globális felelősség” keretében;
3. HANGSÚLYOZZA, hogy e stratégia célja, hogy javítsa a tagállamok és az Európai Közösség által Európán belül folytatott különböző nemzetközi tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek koherenciáját és szinergiáját, tiszteletben tartva ugyanakkor a szubszidiaritás elvét;
4. FELKÉRI a tagállamokat, hogy nemzetközi tudományos együttműködési politikáik és tevékenységeik összehangolása érdekében, adott esetben a hetedik keretprogramhoz társult országok bevonásával segítsék elő az európai szintű párbeszédet, valamint tegyék könnyebbé az érdekelt felekkel, többek között az iparral való egyeztetést annak érdekében, hogy feltárhassuk: milyen esélyek – vagy adott esetben milyen akadályok – mutatkoznak az Európai Unió és a világ többi része közötti tudományos és technológiai együttműködési tevékenységek fejlesztésére;
5. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hozzák létre a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés európai partnerségét, amelynek célja ezen európai stratégia megvalósítása; e stratégiának rugalmas egyeztetésen és információcserén kell alapulnia azon közös prioritások meghatározása érdekében, amelyek alkalmat kínálhatnak összehangolt és együttes kezdeményezésekre; valamint FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az e stratégia részét képező területeken hangolják össze a harmadik országokat érintő és a nemzetközi fórumokon belüli intézkedéseket és álláspontokat, szükség esetén bevonva a hetedik keretprogramban részt vevő országokat is;

⁽¹⁾ 8322/07 (COM(2007) 161).

⁽²⁾ 10231/08.

⁽³⁾ 16767/08.

⁽⁴⁾ 13498/08 (COM(2008) 588).

6. Ezzel összefüggésben FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a CREST egy külön erre a célra felállított szakcsoportjában (a továbbiakban: a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fóruma) működjék együtt annak érdekében, hogy a mellékletben foglalt megbízatásnak megfelelően lendületet adjanak a tudományos és technológiai együttműködés európai partnerségének;
7. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy teljes mértékben járuljanak hozzá e partnerség sikeréhez annak révén, hogy az adott együttműködési tevékenységek keretében szerzett releváns információkat és tapasztalatokat annak rendelkezésére bocsátják, ideértve a harmadik országokkal folytatott tudományos és technológiai együttműködés értékelésének és hatásvizsgálatának eredményeit is;
8. FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy a partnerség keretében jobban hangolják össze a világ más térségeivel folytatott tudományos és technológiai együttműködési tevékenységeiket, és tegyék még eredményesebbé azokat különösen azáltal, hogy megerősítik a világ más térségeivel folytatott párbeszéd platformjait, illetve ilyen platformokat hoznak létre annak érdekében, hogy közösen állapíthassák meg a tudományos és technológiai együttműködés jövőbeli prioritásait és a szükséges intézkedéseket;
9. FELKÉRI a Bizottságot, hogy növelje a tudományos és technológiai megállapodások hatását, garantálja a kölcsönösségre, az egyenlő bánásmódra és a kölcsönös előnyökre vonatkozó, az Európai Közösség és a harmadik országok között a tudomány és a technológia terén létrejött együttműködési megállapodásokban is rögzített elvek megfelelő alkalmazását; és FELKÉRI a tagállamokat, hogy a harmadik országokkal folytatott tudományos és technológiai együttműködési tevékenységeik keretében – megfelelő esetben – mozdítsák elő a szellemi tulajdonjogoknak a tudásátadással kapcsolatos tevékenységek során történő kezeléséről szóló eljárási szabályzatban ⁽¹⁾ és Kutatók Európai Chartájában és a kutatók felvételi eljárásának magatartási kódexében ⁽²⁾ foglalt elveket és gyakorlatokat;
10. RÁMUTAT ARRRA, hogy a kutatás támogatását célzó európai és nemzeti eszközök és a tudományos és technológiai kapacitások fejlesztését célzó eszközök között biztosítani kell az összhangot és az egymást kiegészítő jelleget, és FELKÉRI a Bizottságot, hogy erősítse meg a kutatási és technológiafejlesztési keretprogram, az előcsatlakozási támogatási eszköz, az Európai Fejlesztési Alap, a fejlesztési együttműködési eszköz, az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz, továbbá valamennyi egyéb vonatkozó mechanizmus közötti kapcsolatot;
11. és ezzel összefüggésben EMLÉKEZTET a tagállamok és a fejlődő országok közötti együttműködés előmozdítására irányuló, már megtett intézkedésekre, különösen az EU–Afrika közös stratégiára és ennek megfelelően a fejlődő országokkal folytatott további együttműködés feltárását az EU átfogó tudományos és technológiai stratégiája részének TARTJA.
12. ÚGY VÉLI, hogy az Európai Kutatási Térség nemzetközi együttműködési stratégiájának végrehajtásával kapcsolatos konkrét eljárások összességét meg kell vizsgálni az Európai Kutatási Térség irányításának a ljubljanai folyamat által előírt optimalizálását célzó általános kezdeményezés keretében.

⁽¹⁾ Lásd a Tanács 2008. május 30-i állásfoglalását: 10323/08.

⁽²⁾ HL L 75., 2005.3.22.

MELLÉKLET

A CREST megbízása a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fórumával kapcsolatban**Célkitűzés:**

Az EKT nemzetközi dimenziója fejlesztésének, végrehajtásának és figyelemmel kísérésének megkönnyítése azáltal, hogy megvalósítja a partnerek (a tagállamok és a Bizottság) közötti információcserét és egyeztetést annak érdekében, hogy meghatározhatók legyenek azok a közös prioritások, amelyek összehangolt és együttes kezdeményezésekre kínálnak alkalmat, és összehangolhatók legyenek a harmadik országokat érintő és a nemzetközi fórumokon belüli intézkedések és álláspontok.

Munkamódszerek:

A CREST külön erre a célra felállított szakcsoport keretében („a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fóruma”) fog ülésezni, a tagállamok és a Bizottság magas szintű képviselőinek részvételével. A CREST erre a célra felállított szakcsoportját szükség esetén megfelelő munkacsoport támogathatja. Elnökségét egyik – valamely tagállamot képviselő – tagja látja el két éves időtartamra. Szükség esetén nyitva áll majd a keretprogramhoz társult országok előtt is.

Fő tevékenységek:

- a különböző partnerek tudományos és technológiai együttműködési tevékenységeivel (ezek lehetnek folyamatban lévő vagy tervezett tevékenységek), és ezen együttműködés céljaival kapcsolatos információk rendszeres cseréje és rendszerezése,
- a harmadik országokra vonatkozó ismeretek összegyűjtése, különös tekintettel tudományos és technológiai forrásaik és kapacitásaik elemzésére,
- a felek közötti rendszeres egyeztetés biztosítása és ennek révén a felek – harmadik országokkal való tudományos és technológiai együttműködésre vonatkozó – célkitűzéseinek azonosítása és a közös prioritások megállapítása („mit, kivel?”),
- szükség esetén a tagállamok és a Közösség hasonló intézkedéseinek (változó geometriával történő) összehangolása,
- adott esetben javaslatként a megfelelő módokon és eszközökkel való végrehajtásra vonatkozó kezdeményezésekre,
- a tagállamok és a Bizottság tudományos tanácsadóiból álló hálózat kialakítása a legfontosabb harmadik országokban.

Jelentéstétel:

Éves jelentés a Tanácsnak és a Bizottságnak a partnerség célkitűzéseinek megvalósításában elért eredményekről, amely szükség esetén az alábbiakat foglalja magában:

- az EU és a harmadik országok közötti (folyamatban lévő vagy tervezett) nemzetközi együttműködési tevékenységek számbavétele,
 - a különböző uniós intézkedések hatályának, koherenciájának és egymást kiegészítő jellegének elemzése,
 - a közös prioritások és az ezek megvalósítását szolgáló intézkedések azonosítása,
 - az EU által a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés terén tett intézkedések globális hatásának értékelése.
-